

מסוד של הרב דב לוי ז"ל

מספר הרב דוד לוי, ראש מנהל רווחה בשיח סוד: "בעוברי על המכתבים הרבים שנכתבו לאחר פטירתו, כולם כותבים וכולם מדברים באותו סגנון: 'הוא נתן תחושה של אב', 'הוא היה המאור לילדי החינוך המיוחד החרדי', 'המנהל היה כמו אבא שלי', 'היתה לו רגישות לזולת ברמות שאי אפשר למצוא הרבה בדורנו', 'הדלת אצלו בחדר תמיד הייתה פתוחה וזה כבר היה מספיק בשביל לקבל תמיכה', 'כל הוויותי הייתה בבחינת אב הרחמן'..." הורים שבאו לחדרו לפרוק את תחושתם בעמדם בציון דרך בחיי ילדם, יצאו ממנו בכתפיים משוחררות, כשהם מסגלים לעצמם מבט חדש על כל העניין, מנווטים בחכמת חייו ישרת הדרך של המנהל.

סימן לבנים ולעובדים

הרב דוד לוי מעיד: "איני זוכר את אבי מורי כמחנך או כמורה דרך. אני כן זוכר אותו כאחד שמקרין דוגמה אישית בכל תחום! הוא התווה לנו דרך כיצד להתנהג בפרט בתחום של בין אדם לחברו: ברגישות! ראיתי מובא על אמרת חז"ל "מעשה אבות סימן לבנים" - למה כתוב מעשה אבות סימן לבנים ולא מעשה אבות דרך לבנים? אלא שמעשה אבות זה סימן לבנים! ההתנהגות של האב נותנת סימן לבניו כיצד להתנהג. "כך היה אבי ז"ל. איני זוכר שיחה עימו שבמהלכה ניסה להשפיע עלי לנהוג כך או אחרת, הוא פשוט נתן לנו סימן כיצד להתנהג, בבחינת מעשה אבות סימן לבנים!"

נהג כבוד ורגישות לכל סובביו. החל מכבוד עצמי ועד לכבוד לעובדים, למשפחות ולתלמידים בכל רמה שהיא. כבוד למשפחות - הנושא של אתיקה מקצועית היה טבוע בנימי נפשו. "פעם שוחח

תלמיד כותב על הרב לוי ז"ל:

"קשה לי לכתוב, כי אני מרגיש שהעיניים שלי מתמלאות דמעות על פטירת המנהל ז"ל. אני זכיתי כל בוקר להגיד לו בוקר טוב בחדרו ולספר לו דברים שהציקו לי, והוא היה עולה לאולם העבודה ועוזר לי לפתור את הבעיות".

עם יהודי מחשובי הקהילה, וکیلד שאלתי את אבי: אבא מה הוא אותו הקשר שיש לך אתו?" מספר הרב דוד לוי, "הוא ענה לי: 'כשהייתי בעבר נוסע לחו"ל למטרת גיוס כספים למוסדות שיה-סוד הייתי מתארח אצלו'. לימים נודע לי שלאותו יהודי חשוב יש בת שלומדת בשיח סוד, אולם הוא לא גילה את אוזני". כבוד לעובדים - אם היו בעבר ימים שבהם אנשים ראו בעבודה בתחום החינוך המיוחד עבודה שאינה מכבדת במיוחד את העוסקים בה, הרי שהרב לוי ז"ל שינה את פני התמונה, "הוא נתן לי תחושה של ערך עצמי גבוה", סיפר אחד העובדים לרב שמעון לוי, "בכבוד שהעניק לכל עובד ביטא את המיוחדות של האנשים העובדים כאן - שמרימים קרנם של ברואי הבורא יתברך ומפארים את שמו יתברך".

ובהמשך גם לילדי החינוך הרגיל (כפי שהדגשנו וכפי שנראה בהמשך) - קרם עור וגידים ממש קודם פטירתו והמשיך להתרחב ולצמוח להיקפי ענק שאיש, מלבדו, לא שיער.

על הצוות:

הערך את המקצועיות והשקיע אונו והונו כדי שלתלמידיו יהיו כל כלי הטיפול המקצועיים והמודרניים ויופעלו בידי צוות רב תחומי מיומן; אך התארים המקצועיים לא האפילו מעולם על הצורך הראשוני - קודם לכל, הוא העסיק אנשים...

כל הישג שהושג בשיח סוד במהלך שבע השנים האחרונות, והושגו הישגים רבים, נטמן זרעו בחייו של הרב דב לוי ז"ל. שיח סוד לא עמד דום עם עזיבתו הפתאומית של המנהל הנערץ, אלא המשיך לחדש עוד ועוד - הוקמה בריכה טיפולית, הוקם מע"ש לבוגרות שיח סוד בבני מפואר, לילך - מפעל ליצור סבונים שבו מייצרות בוגרות שיח סוד בכוחות עצמן ובפיקוחן של מדריכות מזכרות ריחניות, הוקמה מכבסה חדישה הנותנת שירות לבתי מלון, ישיבות ומוסדות, כאשר נותני השירות הם בוגרי שיח סוד. הדירה המוגנת הראשונה הוקמה באזור מבודד ומרוחק מבניינים מאוכלסים. כיום הבוגרים והבוגרות מאכלסים 25 דירות במבני מגורים בלב השכונות החרדיות - מקור ברוך, סנהדריה, רמת שלמה ועוד.

כאמור, כפי שציינו, החידושים של 'שיח סוד' אינם מסייעים רק לילדי החינוך המיוחד. ניקח לדוגמה את מכון שלבים, מרכז להתפתחות הילד העובד בשיתוף עם קופ"ח כללית המציע שירות אבחונים וטיפולים לילדים, כולל מטופלי חוץ שאינם לומדים במסגרת מיוחדת ואף פתח את שירותיו בחלק מימות השבוע, בשעות אחר הצהריים, כדי שהילדים לא יאלצו לבטל מלימודיהם. ב'שלבים' אבחון מקצועי ומקיף - הכולל המלצות והכוונה מעשית לכלי אבחון חדישים וסל שירותים רחב כמו - טיפולים פרא רפואיים בעיסוק, ריפוי בדיבור, פיזיותרפיה. טיפולים משלימים - הידותרפיה, רכיבת ריפוי טיפולית, טיפול בחדר סנוזלן. טיפולים רגשיים - תרפיה במוזיקה, תרפיה באמנות, תרפיה בתנועה. אם לפגית שנולדה בשלב מוקדם מאד ובמשקל של 400 גרם בלבד, מספרת לנו: "הגעתי לשלבים עם אבחנה מורכבת וחשש ל-CP. זכינו לאבחון מקצועי, להצבת מטרות וכעבור 12 שבועות בלבד של טיפולים מקצועיים, הבת שלי השתלבה במעון רגיל, מה שבשום אופן לא בא בחשבון בתחילת הדרך, כאשר הגעתי לשלבים".

זו רק דוגמה אחת מיני רבות. פעוטות וילדים מגיל לידה ועד 9 שנים, בעלי איחור התפתחותי בתחומים שונים: מוטורי, תקשורתי, רגשי, מגיעים לשלבים ויוצאים, בתום סדרת טיפולים, ילדים אחרים משהגיעו. "חשוב לציין כי אם יש מקום לחשש, כדאי להגיע לאבחון", אומרת גב' פסי בויס - מנהלת היחידה לקידום והתפתחות הילד בשיח סוד. "ההתערבות המוקדמת עם גילוי האחור ההתפתחותי בכל גיל, חשובה מאד. ככל שנדחה את ההתערבות וככל שנאחר לטפל באיחורים שונים, עשויה להיות לכך השפעה בהמשך, ובעיות משניות, מעבר לראשוניות, עלולות לצוץ. לדוגמה: אם לא נטפל באחור התפתחותי מוטורי אצל תינוק עלולה להיות לכך השפעה קוגניטיבית בהמשך".

במקום שיש איש

אבל הרב דב לוי לא היה בבחינת מנכ"ל החולש על אימפריה, הגם שבפועל זה היה תפקידו והוא מילא אותו על הצד הטוב ביותר. הוא היה אביהם של כל הילדים ושמר על קשר ישיר עם תלמידיו.

הרב דב לוי ז"ל מיסד מוסדות 'שיח סוד'

"ותמיד הוא נהג לומר - כאשר הילדים הללו וייצאו לקהילה, אנשים יבינו מה אנחנו עושים". סיורים מכל רחבי הארץ והעולם במטרה ללמוד כיצד ניתן להפעיל מוסדות מסוג זה הם מעשה שבשגרה שבועית ב'שיח סוד', כפי שמספר הרב שמעון לוי, הפך 'שיח סוד' לאימפריה שהכל שחים בסודה ומנסים לחקותה. ולא רק מוסדות החינוך המיוחד מנסים להתקדם לפי הדוגמה שהם רואים ב'שיח סוד'.

כידוע, מידי שנה בשנה מתקיימת ועידת חינוך ארצית, אליה מגיעים מאות רבות של מחנכים מכל קצות הארץ. מדובר בחינוך הרגיל, אולם כאשר מחנכים מבקשים לפתור בעיות שהם נתקלים בהם בחינוך הרגיל, הם מתְפַקְּדים אצל המומחים לחינוך מיוחד ומבקשים מהם עצה ותושיה.

הרב שמעון לוי שהשתתף גם השנה בוועידת החינוך (כאמור - הרגיל!) שהתקיימה בניר עציון, שמש במשך שנים חלק בלתי נפרד מהוועדה המסדרת הקודמת לוועידת החינוך. "בעבר חשבו שרק ילדים מיוחדים, בעלי לקויות שונות, זקוקים

על היחס לבעלי לקויות:

כל חייו העביר מסר ברור - עלינו להתייחס אל הילדים הללו כאל ילדים רגילים לכל דבר. יש לחגוג לילדים בר מצווה ועליהם לקיים מצוות במידה היכולת והאפשר, הם צריכים להיות ככל האדם.

הרב שמעון לוי מנכ"ל מוסדות 'שיח סוד'

אבי החינוך המיוחד החרדי

ממשיך דרכו הרב שמעון לוי מנכ"ל מוסדות 'שיח סוד' בשיחה לקראת יום השנה השביעי של המיסד הבלתי נשכח של 'שיח סוד'.

שעת צהריים של יום שישי.

מנכ"ל ארגון 'שיח סוד', הרב שמעון לוי, נוסע לאיטו במעלה רחוב הצבי, בהתאם להתקדמות טור המכוניות הארוך שלפניו. מזויות עינו הוא רואה את אחד הבחורים, דייר בדירה מוגנת, נוסע הביתה לשבת. בחור ישיבה עטור פאות וזקן, לבוש ככל בחורי הישיבה בבגדים נקיים ומסודרים, נושא מזוודה ומארז של כובע, כולו אומר מכובדות, התנהגותו משדרת נעימות. המכונית מתקדמת בואכה הכניסה האחורית לתחנה המרכזית והנה - בחור נוסף מדירה אחרת, אף הוא נוסע לבית ההורים לשבת. חוט של חן משוך על פניו, התנהגותו עדינה ואצילית. מישהו שואל אותו משהו והוא עונה בסבר פנים יפות. ובאותם שני הבזקים של רגע, ידע הרב שמעון לוי כי אלו רגעים של נחת רוח לאביו שבשמים. לאביהם של כל ישראל, הרואה איך אותם ילדים שפעם היה גורלם נחרץ לשבט ולא לחסד, גדלו להיות בני ישיבות לכל דבר, בזכות אנשים שהבינו שחובתם בעולמם היא להושיט להם ידיים, וגם לאביו מולידו - הרב דב לוי ז"ל - שחולל את מהפכת החינוך המיוחד, כשם ששרה שניר ע"ה חוללה את מהפכת חינוך הבנות בזמנו.

עבודה בלתי מוגבלת

שבע שנים חלפו מאז נקרא הרב דב לוי לישיבה של מעלה ב"ג באדר תשס"ז, ועדיין משנתו לא רק שגורה בפי בניו אחריו הממשיכים את עבודת הקודש, אלא גם מהווה חלק בלתי נפרד מההוויה של הצוות.

אין שיחה עם כל אחד מאנשי הצוות שאינה כוללת ציטוטים מדבריו, אין רגע שבו הרב שמעון לוי לא שואל את עצמו מה היה אביו עושה במקרה כזה? איזו החלטה היה מקבל? מה היה מכריע? ותמיד הוא יודע לענות על השאלה.

ברכה, קריאת שמע, לימוד תורה

עשרות שנים חלפו מאז לידת בנו בכורו של הרב לוי ז"ל - תינוק עם תסמונת דאון. עשרות שנים חלפו מאז עלתה השאלה 'היכן ילמד?' והוא מאן להשלים עם העובדה שבנו יאלץ ללמוד בערב ראש השנה על הפרפר במקום על תקיעת שופר. זאת מתוך ידיעה שהפערים רק ילכו ויתרחבו עם הגיל.

הוא הקים כיתת גן קטנה ודולפת מי גשמים ויצא למלחמה עם הממסד על מנת שיכירו בצורך העז בחינוך מיוחד מקצועי המותאם לאווירה החרדית, ופעם אמר למפקח החינוך בגן מקצועי ממלכתי שלמדו בו גם ילדים חרדים - "אני רוצה שילדים אלו ידעו לומר ברכה וקריאת שמע".

משפט זה שהקנה לרב דב לוי ז"ל ולמוסדותיו את ארבעת הכתלים הראשונים, המשיך והיה למרכז שאיפתו כל ימיו. הוא ביקש בקשה צנועה: שידעו לומר ברכה, וקיבל הרבה: תלמידיו לומדים כיום גמרא ומסגלים לעצמם הליכות של בני ישיבה לכל דבר.

"זכיתי לעבוד במחיצת אבא במשך חמש עשרה שנים", מספר הרב שמעון לוי,